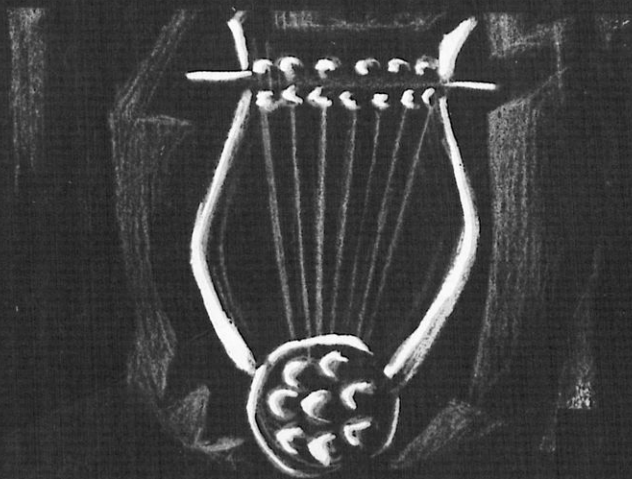

ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ Ν. ΦΡΑΓΓΙΣΚΟΥ

ΟΡΑΤΙΟΥ ΩΔΑΙ

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Β
847,

ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΘΗΝΑΙ 1969

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΤ'

89

ΣΧΒ

Horatius (Flaccus, Q.)

ΠΑΤΙΝΙΚΑ ΣΖ/Γ = 136

ΟΡΑΤΙΟΥ / ΩΓΑΙ
(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΔΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΣΕ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΣΕ)

ΣΤ'

89

ΣΧΒ

Horatius (Flaccus, Q)

ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ Ν. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ

Horatius (Flaccus, Q)

ΟΡΑΤΙΟΥ ΩΔΑΙ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

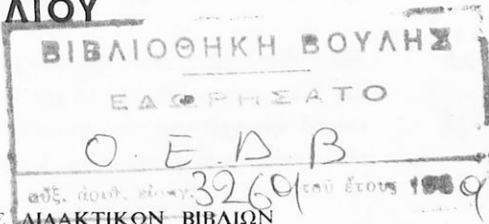
ΣΤ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΛΛΑΣ

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1969

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

002
K1Z
IT2B
847

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος του Ὀρατίου.

Ὁ Κόιντος Ὀράτιος Φλάκκος (Q. Horatius Flaccus) ἐγεννήθη τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου τοῦ 65 π. Χ. (689 ἀπὸ κτίσ. Ρώμ.) ἐν Οὐενουσία τῆς κάτω Ἰταλίας, παρὰ τὸν ποταμὸν Αὐφιδον. Ὁ πατὴρ του ἦτο ἀπελεύθερος (libertīnus), ἀποζῶν ἐκ τῶν προσόδων μικροῦ κτήματος. Περὶ τῆς μητρὸς του οὐδὲν εἶναι γνωστόν, διότι περὶ αὐτῆς ὁ ἴδιος οὐδὲν ἀναφέρει εἰς τὰ ποιήματά του. Πιθανῶς ἡ μήτηρ του εἶχεν ἀποθάνει, ὅτε ὁ Ὀράτιος ἦτο πολὺ μικρός. Μέχρι τοῦ 12ου ἔτους τῆς ἡλικίας του ἔζησεν ὁ Ὀράτιος ἐντὸς τοῦ ἐπιβλητικοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος τῆς μικρᾶς γενετείας του, ἀπολαύων τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς ἀνέσεως τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς. Μετὰ ταῦτα, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πατρὸς του, ἦλθεν εἰς Ρώμην πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεώς του. Ἐκεῖ παρηκολούθησε τὰ μαθήματα διαπρεπῶν διδασκάλων καὶ δὴ τοῦ περιφήμου γραμματικοῦ Ὀρβιλίου. Ὁ πατὴρ του, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν νέων δαπανῶν, τὰς ὁποίας ἐδημιούργησεν ἡ ἐν Ρώμῃ ἐγκατάστασίς των, ἀνέλαβε τὸ ἔργον τοῦ εἰσπράκτορος τῶν ἐκ τῶν δημοπρασιῶν χρημάτων (coactor auctionum) καὶ ἀφωσιώθη ὀλοψύχως εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ υἱοῦ του, χάριν τοῦ ὁποίου ἐγκατέλιπε τὴν Οὐενουσίαν καὶ τὸ προσφιλὲς ἀγρόκτημά του. Διὰ τοῦτο ὁ ποιητὴς ἀναφέρει εἰς τὰ ποιήματά του (Σατιρ. I, 6, 72) μετὰ τρυφερᾶς εὐγνωμοσύνης τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ θυσίας τοῦ στοργικωτάτου πατρὸς του, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ὑπερηφάνως μνημονεύει, εἰς πείσμα ἐκείνων, οὔτινες ἔσχωψαν αὐτὸν διὰ τὴν ταπεινὴν καταγωγὴν του.

Ἄλλ' οἱ πνευματικοὶ ὀρίζοντες τῆς Ρώμης, διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ τύχουν ἀρτίας μορφώσεως, ἦσαν στενοί. Τὸ ἀνέσπερον φῶς τοῦ ἀρχ. Ἑλληνικοῦ πνεύματος ἦτο εἰσέτι ἔντονον εἰς τὴν ἀρχικὴν ἐστίαν του, τὰς Ἀθήνας. Διὰ τοῦτο ὁ Ὀράτιος κινούμενος ὑπὸ μόνης τῆς

ἐπιθυμίας νὰ παρακολουθήσῃ μαθήματα ρητορικῆς καὶ ἰδίᾳ φιλοσοφίας εἰς τὰς σχολὰς τῶν διαδόχων τοῦ Ἰσοκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς ἡλικίαν 19 περίπου ἐτῶν, ἦτοι τὸ 46 π. Χ.

Τὰς ἐν Ἀθήναις σπουδὰς του διέκοψαν σοβαρὰ ἐν Ρώμῃ πολιτικὰ γεγονότα. Μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καίσαρος (Μάρτιος τοῦ 44 π. Χ.) ἐξερράγη νέος ἐμφύλιος πόλεμος μεταξύ τῶν διαδόχων καὶ τῶν δολοφόνων αὐτοῦ. Ὁ Βροῦτος καὶ ὁ Κάσσιος κατέλαβον τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν. Ὁ Βροῦτος ἦλθε τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους ἐκεῖνου εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ Ὀράτιος μετ' ἄλλων συσπουδαστῶν του, παρασυρόμενος ἀπὸ τὸν εὐκολὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς ἡλικίας του, ἔσπευσε προθύμως νὰ καταταχθῇ ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Βρούτου, μὲ τὸν βαθμὸν μάλιστα τοῦ στρατ. χιλιάρχου, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ὑπηρετήσῃ ὡς στρατιώτης.

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 42 π. Χ. συνεκροτήθη ἡ παρὰ τοὺς Φιλίππους μάχη· οἱ δημοκρατικοὶ ἠττήθησαν καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ὁ Ὀράτιος δὲν αἰσχύνεται νὰ ὁμολογήσῃ (Ὡδὴ 7, στίχ. 9, 10, 11, 12 βιβλ. II) ὅτι ἐγκατέλιπε τὴν ἀσπίδα του εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ταύτης. Ἴσως ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐρμηνευθῇ κυριολεκτικῶς τὸ χωρίον τοῦτο. Πιθανῶς ὑπαινίσσεται κατὰ ποιητικὸν τρόπον, ὅτι μετὰ τὴν ἤτταν ἐκείνην τῶν ὁμοφρόνων του δὲν ἀνεμίχθη πλέον εἰς τὴν πολιτικὴν, ἀλλ' ἐπέδωθη εἰς μελέτας καὶ εἰς τὴν ποίησιν.

Ἡ θέσις τοῦ Ὀρατίου, μετὰ τὴν παρὰ τοὺς Φιλίππους ἤτταν, ἀποβαίνει δεινὴ. Ἡ μικρὰ πατρικὴ περιουσία του, τῆς ὁποίας ἦτο κληρονόμος, διότι ἐν τῷ μεταξύ εἶχεν ἀποθάνει ὁ πατήρ του, ἐδημεύθη ὑπὸ τοῦ Ὀκταβιανοῦ καὶ διενεμήθη μετὰ πολλῶν ἄλλων κτηματικῶν περιουσιῶν εἰς τοὺς παλαιμάχους στρατιώτας (veterānos).

Ὅτε ὅμως τῷ 41 π. Χ. ἐχορηγήθη παρὰ τοῦ Ὀκταβιανοῦ γενικὴ ἀμνηστία εἰς τοὺς ἀντιπάλους του, ἐπαφελούμενος ταύτης καὶ ὁ Ὀράτιος, ἐπανῆλθεν εἰς Ρώμην, ὅπου πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν διωρίσθη οἰκονομικὸς ὑπάλληλος (ταμειακὸς γραμματεὺς). Τὰς ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας ὥρας του διέθετεν εἰς τὴν ποίησιν. Ταχύτατα δὲ συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ τῶν ὀνομαστῶν τότε ποιητῶν Οὐεργιλίου καὶ Οὐαρίου καὶ δι' αὐτῶν ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ πιστοῦ συμβούλου τοῦ Ὀκταβιανοῦ, τοῦ Μαικήνα, τοῦ ἐνθέρμου προστάτου τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων.

Ἡ ἀπλῆ κατ' ἀρχὰς γνωριμία του μετὰ τοῦ Μαικήνα ἐξειλίχθη

σὺν τῷ χρόνῳ εἰς τόσῃν οικειότητα καὶ φιλίαν, ὥστε ὁ Μαικίνας προσέφερον εἰς αὐτὸν ὡς δῶρον τὴν Σαβινικὴν ἔπαυλιν, κειμένην εἰς 25 περίπου μιλίων ἀπόστασιν πρὸς τὰ Β.Α. τῆς Ρώμης. Τῆς ἐπαύλευος ταύτης τὰ θέληγτρα ὑμνεῖ ὁ ποιητὴς συχνὰ εἰς τὰ ποιήματά του, διότι ἐκεῖ εὗρεν ὅ,τι ἀκριβῶς ἐπτόθει ἡ ποιητικὴ ψυχὴ του, ἄνεσιν, χαράν, πηγάς ἐμπνεύσεως ἀλλὰ καὶ προσόδους ἀξιολόγους.

Ἡ ποιητικὴ ἱκανότης τοῦ Ὀρατίου, αἱ ἐξαιρέτοι κοινωνικαὶ ἀρεταὶ του καὶ ὁ φιλικὸς δεσμὸς του μετὰ τοῦ Μαικίνα εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους τῆς ρωμαϊκῆς κοινωνίας. Οἱ διαπρέποντες κυρίως εἰς τὰ γράμματα ἄνδρες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦσαν φίλοι του. Δείγματα τρανὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐκτιμῆσεως καὶ φιλίας του παρέχουν αἱ ᾠδαὶ του, διότι πολλὰς ἀπευθύνει, τιμῆς ἕνεκα, πρὸς αὐτούς.

Ἰδιαιτέρας ὅμως μνείας εἶναι ἀξία ἡ πρὸς τὸν Ὀκταβιανὸν Αὐγουστον εὐλικρινὴς ἀφοσίωσις καὶ ἀγάπη τοῦ Ὀρατίου. Τὸ γεγονός δὲ ὅτι ὑπὸ τὰς σημαίας τῶν δημοκρατικῶν Βρούτου καὶ Κασσίου ἐπολέμησε πρὸ ἐτῶν κατὰ τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἐξεπροσώπει ὁ διάδοχος τοῦ δολοφονηθέντος Καίσαρος, δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἐστερεῖτο σταθερῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐνθουσιώδης ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ ποιητὴς, ὠριμος ἤδη, ἦτο ἱκανὸς νὰ διακρίνη καὶ νὰ ἐκτιμῆσῃ προσηκόντως τὴν θαυμασίαν τάξιν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν κατὰ πάντα πρόοδον τοῦ Ρωμ. κράτους, ἣτις ἐπραγματοποιήθη καὶ ἐπεκράτησεν ἐν αὐτῷ διὰ τῆς δεξιωτάτης διοικήσεως τοῦ Αὐγουστού. Διὰ τοῦτο δὲν παρουσιάζεται ὡς ἀπλῶς ἀνεχόμενος τὸ νέον καθεστῶς, ἀλλὰ διαθέτει τὴν ἐμπνευσίν του, ἵνα ὑμνήσῃ αὐτό, συντελῶν οὕτω τὸ κατ' αὐτὸν εἰς τὴν παγίωσίν του.

Εἰς ἡλικίαν 57 ἐτῶν ἀπέθανεν αἰφνιδίως τῇ 27 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 8 π. Χ. καὶ ἐτάφη ἐπὶ τοῦ Ἡσκυλίνου λόφου, παρὰ τὸν τάφον τοῦ μεγάλου φίλου καὶ προστάτου του Μαικίνα, ὅστις εἶχε προηγηθῆ αὐτοῦ εἴκοσι μόνον ἡμέρας εἰς τὸν θάνατον.

2. Ἔργα τοῦ Ὀρατίου.

Ὁ Ὀράτιος ἔγραψε λυρικά καὶ σατυρικά ποιήματα. Καὶ λυρικά μὲν εἶναι : α) αἱ ᾠδαὶ (carmina) εἰς 4 βιβλία, β) οἱ ἐπιγράμματα (epodi) εἰς ἓν βιβλίον, ποιήματα σκωπτικά, πλήρη εἰρωνείας καὶ σχη-

νων ἐκ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, κατ' ἀπομίμησιν τοῦ α' "Ἕλληνας ἱαμβικοῦ ποιητοῦ Ἀρχιλόχου τοῦ Παρίου, γ) ὁ ἔκ α τ ο ν τ α ἔ τ η ρ ο ς ὕμνος (*carmen saeculāre*), ποιηθεὶς κατ' ἐντολὴν τοῦ Αὐγούστου, ἵνα ψαλῆ ὑπὸ χοροῦ εὐγενῶν παίδων καὶ παρθένων κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Σαικουλαρίων, τελεσθεῖσαν κατὰ τὸ ἔτος 17 π. Χ. Σατυρικά δὲ εἶναι : α) αἱ Σάτιραι (*Satirae* ἢ *Sermōnes*) εἰς δύο βιβλία, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ποιητὴς σκώπτει καὶ καυτηριάζει μὲ λεπτὴν ἀστείότητα τὰς ἠθικὰς ἐλλείψεις τῆς κοινωνίας, χωρὶς νὰ θίγῃ ὀρισμένα πρόσωπα, κατ' ἀπομίμησιν τῆς μέσης κωμωδίας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, β) αἱ Ἐπιστολαὶ (*epistolae*) εἰς δύο βιβλία, τοῦ αὐτοῦ περιπτου πρὸς τὰς σατίρας περιεχομένου, ἀλλὰ πρὸς ὀρισμένα πρόσωπα ἀπευθυνόμεναι, κατ' ἀπομίμησιν τῆς ἀρχαίας Ἀττικῆς κωμωδίας καὶ γ) ἡ Ποιητικὴ τέχνη ἢ Ἐπιστολὴ πρὸς Πείσωνας (*ars poëtica aut epistola ad Pisōnes*) ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ Λευκίου Καλπουρνίου Πείσωνος καὶ περιέχουσα ἀξιολόγους παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ποιήσεως γενικῶς.

Ὁ Ὀράτιος διὰ τῶν ἀνωτέρω ποιημάτων του καὶ ἰδίᾳ διὰ τῶν ᾠδῶν του, κατετάχθη μεταξὺ τῶν δοκιμοτάτων Ρωμαίων ποιητῶν, καταλαβὼν τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῷ κύκλῳ τῶν λυρικῶν τοιούτων. Ἀνεδείχθη δ' ὄντως ἀφθαστος καλλιτέχνης τῆς λυρικῆς ποιήσεως, πρῶτος αὐτὸς μιμηθεὶς τὰ ὑπέροχα λυρικά δημιουργήματα τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, εἰς μίμησιν τῶν ὁποίων προτρέπει καὶ τοὺς ἄλλους, λέγων ἐν τῇ πρὸς τοὺς Πείσωνας ἐπιστολῇ 259 « *vos exemplaria Graeca nocturna versate manu, versate diurna* » ἦτοι « Ὑμεῖς τὰ ἑλληνικὰ παραδείγματα (συγγράμματα) νύκτα καὶ ἡμέραν ἀνελίσσετε ». Αἱ ᾠδαὶ τοῦ Ὀρατίου ἀποτελοῦν τὸ κάλλιστον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως μέρος τοῦ ποιητικοῦ του ἔργου. Ἡ φιλία, ὁ ἔρωσ, ἡ ἔρις, τὰ συμπόσια, ἡ πολιτεία ἀποτελοῦν τοὺς πόλους, περὶ τοὺς ὁποίους στρέφεται ἡ θαυμαστὴ ἔμπνευσις του. Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τεχνικὴν μορφήν των, ἀποπνέει χάριν καὶ λεπτὴν εὐτραπελίαν. Ἄν καὶ ἐμιμήθη τοὺς Ἕλληνας λυρικοὺς, τὸν Ἀρχιλόχον, τὴν Σαπφῶ καὶ τὸν Ἀλκαῖον, ἐν τούτοις δὲν παρουσιάζεται ὡς ἀντιγραφεὺς ἢ τυφλὸς μιμητὴς αὐτῶν. Παρουσιάζει πρωτοτυπίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ καταφαίνεται ἡ γνησία ρωμαϊκὴ ψυχὴ του.

Τὴν πρώτην τῶν ἀνά χειρας ἐκλεκτῶν ᾠδῶν ἀπευθύνει πρὸς τὸν μέγαν προστάτην του Μαικήναν. Ἐν αὐτῇ ἐκθέτει τὰς διαφορὰς κλί-

σεις και ἐπιθυμίας τῶν ἀνθρώπων και ἐν κατακλειδί τὸ ἀτομικόν του ἰδεῶδες.

Τὴν β' ἀπευθύνει πρὸς τὸ πλοῖον, ἀφ' οὗ ἐπεβιβάσθη ὁ φίλος του Οὐεργίλιος, διὰ νὰ μεταβῆ εἰς Ἀθήνας.

Τὴν γ' πρὸς τὸν Μ. Ἀγρίππαν, διαπρεπῆ στρατιωτικὸν και πολιτικὸν ἄνδρα τῆς ἐποχῆς του.

Τὴν δ' πρὸς τὸν Ἑρμῆν, κατὰ μίμησιν ὁμοίου ὕμνου τοῦ Ἀλκαίου πρὸς αὐτόν.

Ἡ ε' εἶναι εὐχὴ πρὸς τὴν Ἄρτεμιν και τὸν Ἀπόλλωνα.

Ἡ στ', κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν θηῶν, ἐποιήθη ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ κοινοῦ μετὰ τοῦ Οὐεργιλίου φίλου Κοῦντιλίου Οὐάρου.

Ἐν τῇ ζ' ἐξωτερικεῖται τὴν ἀμετρον χαράν του ἐπὶ τῇ ἤττη και τῷ θανάτῳ τῆς βασιλείσσης τῆς Αἰγύπτου Κλεοπάτρας.

Ἐν τῇ η' πανηγυρίζει ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ εἰς Ρώμην τοῦ κατὰ τὴν μάχην παρὰ τοὺς Φιλίππους συμπολεμιστοῦ του Πομπηίου Οὐάρου.

Ἐν τῇ θ', ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Μαικήναν, φαντάζεται ἑαυτὸν μετὰ θάνατον μεταμορφούμενον εἰς κύκνον και ἐξασφαλίζοντα τὴν ἀθανασίαν.

Ἐν τῇ ι', ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Μαικήναν, φαντάζεται ὅτι τὸν ἐπισκέπτεται οὗτος καθ' ἣν ὥραν ἐτοιμάζεται νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν Ἥραν και τὸν προσκαλεῖ νὰ συνεορτάσῃ, διότι ἄγει τὴν ἐπέτειον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐσώθη ἀπὸ τὸν ἀπειλήσαντα αὐτὸν κίνδυνον, ἐκ τοῦ καταπεσόντος ἐπ' αὐτοῦ δένδρου τοῦ κήπου του.

Ἐν τῇ ια' ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Βάκχον, ἵνα ὑπὸ τὴν ἔμπνευσίν του ἐγκωμιάσῃ τὸν Αὐγούστον. Καὶ

ἐν τῇ ιβ', ἣτις ἀποτελεῖ ἐπίλογον τρόπον τινὰ τῶν τριῶν πρώτων βιβλίων τῶν ᾠδῶν, κρίνει μετὰ χαρακτηριστικῆς ἀλαζονείας τὴν ἀξίαν τοῦ ποιητικοῦ ἔργου του.

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΕΙΜΕΝΟΝ

CARMINA SELECTA

LIBER PRIMUS

1.

1. Maecenas, atavis edite regibus,
o et praesidium et dulce decus meum,
sunt quos curriculo pulverem Olympicum
collegisse iuvat, metaque fervidis
5. evitata rotis, palmaque nobilis
terrarum dominos evehit ad deos;
hunc, si mobilium turba Quiritium
certat tergeminis tollere honoribus,
- illum, si proprio condidit horreo
10. quidquid de Libycis verritur areis;
gaudentem patrios findere sarculo
agros Attalicis condicionibus
- numquam demoveas, ut trabe Cypria
Myrtoum pavidus nauta secet mare;
15. luctantem Icaris fluctibus Africum
mercator metuens otium et oppidi
- laudat rura sui; mox reficit rates
quassas, indocilis pauperiem pati.
est qui nec veteris pocula Massici
20. nec partem solido demere de die
- spernit, nunc viridi membra sub arbuto
stratus, nunc ad aquae lene caput sacrae;

- multos castra iuvant et lituo tubae
 25. permixtus sonitus bellaque matribus
 detestata. manet sub Jove frigido
 venator, tenerae coniugis immemor,
 seu visa est catulis cerva fidelibus,
 seu rupit teretes Marsus aper plagas.
30. me doctarum hederæ præmia frontium
 dis miscent superis, me gelidum nemus
 Nympharumque leves cum Satyris chori
 secernunt populo, si neque tibus
- Euterpe cohibet, nec Polyhymnia
 Lesboum refugit tendere barbiton.
35. quodsi me lyricis vatibus inseres,
 sublimi feriam sidera vertice.

2. (III)

1. Sic te diva potens Cypri,
 sic fratres Helenæ, lucida sidera,
 ventorumque regat pater
 obstrictis aliis præter Iapyga,
5. navis, quæ tibi creditum
 debes Vergilium; finibus Atticis
 reddas incolumem precor,
 et serves animæ dimidium meæ.
- illi robur et æs triplex
10. circa pectus erat, qui fragilem truci
 commisit pelago ratem
 primus, nec timuit præcipitem Africum
 decertantem Aquilonibus,
 nec tristes Hyadas nec rabiem Noti,
15. quo non arbiter Hadriæ
 maior, tollere seu ponere volt freta.

- quem mortis timuit gradum,
 qui siccis oculis monstra natantia
 qui vidit mare turgidum et
 20. infames scopulos Acroceraunia?
- nequicquam deus abscedit
 prudens oceano dissociabili
 terras, si tamen impiac
 non tangenda rates transiliunt vada.
25. audax omnia perpeti
 gens humana ruit per vetitum (nefas !)
 audax Iapeti genus
 ignem fraude mala gentibus intulit.
- post ignem aetheria domo
 30. subductum macies et nova febrium
 terris incubuit cohors,
 semotique prius tarda necessitas
- leti corripuit gradum.
 expertus vacuum Daedalus aëra
 35. pennis non homini datis ;
 perrupit Acheronta Hercules labor.
- nil mortalibus ardui est :
 caelum ipsum petimus stultitia, neque
 per nostrum patimur scelus
 40. iracunda Iovem ponere fulmina.

3. (VI)

1. Scriberis Vario fortis et hostium
 victor, Maeonii carminis alite,
 quam rem cumque ferox navibus aut equis
 miles te duce gesserit.
5. nos, Agrippa, neque haec dicere nec gravem
 Pelidae stomachum cedere nescii

nec cursus duplicis per mare Ulixei
nec saevam Pelopis domum

conamur, tenues grandia, dum pudor

10. inbellisque lyrae Musa potens vetat
laudes egregii Caesaris et tuas
culpa deterere ingeni.

quis Martem tunica tectum adamantina
digne scripserit aut pulvere Troico

15. nigrum Merionen aut ope Palladis
Tydiden superis parem ?

nos convivias, nos proelia virginum
sectis in iuvenes unguibus acrium
cantamus, vacui sive quid urimur,

20. non praeter solitum leves.

4. (X)

1. Mercuri, facunde nepos Atlantis,
qui feros cultus hominum recentum
voce formasti catus et decorae
more palaestrae.

5. te canam, magni Jovis et deorum
nuntium curvaeque lyrae parentem
callidum quidquid placuit, iocoso
condere furto.

- te, boves olim nisi reddidisses
10. per dolum amotas, puerum minaci
voce dum terret, viduus phœretra
risit Apollo.

quin et Atridas, duce te, superbos
Ilio dives Priamus relicto

15. Thessalosque ignes et iniqua Troiae
castra fefellit.

- tu pias laetis animas reponis
 sedibus, virgaque levem coërces
 aurea turbam, superis deorum
 20. gratus et imis.

5. (XXI)

1. Dianam, tenerae dicite virgines,
 Intonsum, pueri, dicite Cynthium
 Latonamque supremo
 dilectam penitus Jovi.
5. vos laetam fluviis et nemorum coma,
 quaecumque, aut gelido prominet Alcido
 nigris aut Erymanthi
 silvis aut viridis Cragi;
- vos Tempe totidem tollite laudibus
 10. natalemque, mares, Delon Apollinis
 insignemque pharetra
 fraternaue umerum lyra.

- Hic bellum lacrimosum, hic miseram famem
 pestemque a populo et principe Caesare in
 15. Persas atque Britannos
 vestra motus aget prece.

6. (XXIII)

1. Quis desiderio sit pudor aut modus
 tam cari capitis? praecipe lugubres
 cantus, Melpomene, cui liquidam pater
 vocem cum cithara dedit.
5. ergo Quintilium perpetuus sopor
 urget! cui Pudor et Justitiae soror,
 incorrupta Fides, nudaque Veritas
 quando ullum inveniet parem?

- multis ille bonis flebilis occidit,
 10. nulli flebilior, quam tibi, Vergili.
 tu, frustra pius, heu, non ita creditum
 poscis Quintilium deos.

- quid ? si Threicio blandius Orpheo
 auditam moderere arboribus fidem,
 15. num vanae redeat sanguis imagini,
 quam virga semel horrida

non lenis precibus fata recludere,
 nigro compulerit Mercurius gregi ?
 durum : sed levius fit patientia
 quidquid corrigere est nefas.

7. (XXXVII)

1. Nunc est bibendum, nunc pede libero
 pulsanda tellus ; nunc Saliaribus
 ornare pulvinar deorum
 tempus erat dapibus, sodales.
5. antehac nefas depromere Caecubum
 cellis avitis, dum Capitolio
 regina dementis ruinas,
 funus et imperio parabat
- contaminato cum grege turpium
 10. morbo virorum, quidlibet impotens
 sperare fortunaque dulci
 ebria, sed minuit furorem
- vix una sospes navis ab ignibus,
 mentemque lymphatam Mareotico
 15. redegit in veros timores
 Caesar ab Italia volantem
- remis adurgens, accipiter velut
 mollis columbas aut leporem citus

- venator in campis nivalis
 20. Haemoniae, daret ut catenis
 fatale monstrum. quae generosius
 perire quaerens nec muliebriter
 expavit ensem nec latentis
 classe cita reparavit oras.
25. ausa et iacentem visere regiam
 voltu sereno, fortis et asperas
 tractare serpentes, ut atrum
 corpore conbiberet venenum,
 deliberata morte ferocior ;
30. saevis Liburnis scilicet invidens
 privata deduci superbo,
 non humilis mulier, triumpho.

LIBER ALTER

8. (VII)

1. O saepe mecum tempus in ultimum
 deducte, Bruto militiae duce,
 quis te redonavit Quiritem
 dis patriis Italoque caelo,
5. Pompei, meorum prime sodalium ?
 cum quo morantem saepe diem mero
 fregi, coronatus nitentis
 malobathro Syrio capillos,
 tecum Philippos et celerem fugam
10. sensi, relicta non bene parmula,
 cum fracta virtus, et minaces
 turpe solum tetigere mento ;
 sed me per hostis Mercurius celer
 denso paventem sustulit aëre ;

15. te rursus in bellum resorbens
unda fretis tulit aestuosis.

ergo obligatam redde Jovi dapem
longaque fessum militia latus
depone sub lauru mea nec

20. parce cadis tibi destinatis.

oblivioso levia Massico
ciboria exple, funde capacibus
unguenta de conchis. quis udo
deproperare apio coronas

25. curatve myrto ? quem Venus arbitrum
dicet bibendi ? non ego sanius
bacchabor Edonis : recepto
dulce mihi furere est amico.

9. (XX)

1. Non usitata nec tenui ferar
penna biformis per liquidum aethera
vates, neque in terris morabor
longius invidiaque maior

5. urbes relinquam, non ego, pauperum
sanguis parentum, non ego, quem vocas,
dilecte Maecenas, obibo
nec Stygia cohibebor unda.

iam iam residunt cruribus asperae

10. pelles et album mutor in alitem
superne nascunturque leves
per digitos umerosque plumae.

iam Daedaleo notior Icaro
visam gementis litora Bospori

15. Syrtisque Gaetulas canorus
ales Hyperboreosque campos.

- me Colchus et qui dissimulat metum
 Marsae cohortis Dacus et ultimi
 noscent Geloni, me peritus
 20. discet Hiber Rhodanique potor.

absint inani funere neniae
 luctusque turpes et querimoniae ;
 compesce clamorem ac sepulcri
 mitte supervacuos honores.

LIBER TERTIUS

10. (VIII)

1. Martiis caelebs quid agam Calendis
 quid velint flores et acerra turis
 plena miraris positusque carbo in
 caespite vivo,

5. docte sermones utriusque linguae !
 voveram dulcis epulas et album
 Libero caprum prope funeratus
 arboris ictu.

- hic dies anno redeunte festus
 10. corticem adstrictum pice demovebit
 amphorae fumum bibere institutae
 consule Tullo.

- sume, Maecenas, cyathos amici
 sospitis centum et vigiles lucernas
 15. perfer in lucem : procul omnis esto
 clamor et ira.

- mitte civilis super Urbe curas :
 occidit Dæd-Cotisonis agmen,
 Medus infestus sibi luctuosus
 20. dissidet armis,

servit Hispanae vetus hostis orae
 Cantaber, sera domitus catena,
 iam Scythae laxo meditantur arcu
 cedere campis.

25. negligens, ne qua populus laboret,
 parce privatus nimium cavere et
 dona praesentis cape laetus horae et
 linque severa.

11. (XXV)

1. Quo me, Bacche, rapis tui
 plenum ? quae nemora aut quos agor in specus
 velox mente nova ? quibus
 antris egregii Caesaris audiar
5. aeternum meditans decus
 stellis inserere et consilio Jovis ?
 dicam insigne, recens, adhuc
 indictum ore alio. non secus in iugis
- Edonis stupet Euhias
10. Hebrum prospiciens et nive candidam
 Thracen ac pede barbaro
 lustratam Rhodopen, ut mihi devio
- ripas et vacuum nemus
 mirari libet. o Naiadum potens
15. Baccharumque valentium
 proceras manibus vertere fraxinos,
- nil parvum aut humili modo,
 nil mortale loquar, dulce periculum est,
 o Lenaeae, sequi deum
20. cingentem viridi tempora pampino.

12. (XXX)

Exegi monumentum aere perennius
 regalique situ pyramidum altius,
 quod non imber edax, non aquilo impotens
 possit diruere aut innumerabilis

5. annorum series et fuga temporum.
 non omnis moriar multaue pars mei
 vitabit Libitinam ; usque ego postera
 crescam laude recens, dum Capitolium

- scandet cum tacita virgine pontifex.
 10. dicar, qua violens obstrepat Aufidus
 et qua pauper aquae Daunus agrestium
 regnavit populorum, ex humili potens,

princeps Aeolium carmen ad Italos
 deduxisse modos. sume superbiam
 quaesitam meritis et mihi Delphica
 lauro cinge volens, Melpomene, coman.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

I. ΒΙΒΛΙΟΝ Ι - ΩΔΗ Ι

1 - 6. *atavus* = ὁ ἐπίπαππος, ὁ πρόγονος. *editus - a - um*, τοῦ ρ. *edo* = γεννῶ. *decus - oris* = κόσμημα. *iuno - vi - tum* (α') = ἄρέσκω. *curriculum - i* = ἄρμα. *meta - ae* = ἡ νύσσα (στήλη εἰς τὰς καμπὰς τοῦ ἵπποδρόμου). *evito* ρ. (α') = διαφεύγω. *palma - ae* = φοῖνιξ (δένδρον). *eveho - xi - ctum* (γ') = ἀναβιβάζω, ἀνυψῶ· ἡ φουσ. σ.: *sunt quos* (= *nonnullos*) *iuvat collegisse curriculo pulverem Olympicum et meta evitata rotis fervidis et palma nobilis evehit ad deos dominos terrarum* (τὸ *meta* καὶ *palma* ὑποκ. τοῦ *evehit*). *Maecenas - atis* = ὁ Μαικίνας, ἀπλοῦς ἵππεὺς Ρωμαῖος, εὐνοούμενος τοῦ Αὐγούστου καὶ ὁ σπουδαιότερος σύμβουλος αὐτοῦ, καταγόμενος ἐκ παλαιστάτης Τοσκανικῆς οἰκογενείας. 7 - 10. *hunc* (*iuvat*). *mobilis - e* = εὐμετάβολος, ἀσταθής. *turba - ae* = πλῆθος. *illum* (*iuvat*). *tergeminus* = τρίδυμος, τριπλοῦς. *proprius - a - um* = ὁ ἴδιος (τινός), ἀτομικός. *horreum* = ἡ ἀποθήκη, ὁ σιτοβολών. *verro - rri - rsum* (γ') = σαρώ (σαρώνω). *area - ae* = τὸ ἀλώνιον. *tergmini honores* λέγονται: ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγορανόμου (*aedilis*), τοῦ πραιτωρος (*praetor*) καὶ τοῦ ὑπάτου (*consul*). *Libycae areae*: διότι ἡ ἐπαρχία τῆς Λιβύης ἐπρομήθευε μετὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Συκελίας τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἐν Ρώμῃ καταναλισκομένου σίτου. 11 - 18. *findo - di - ssum* (γ') = σχίζω, σκάπτω. *sarculum - i* = τὸ σκαλιστήριο, ἡ ἀξίνη. *condicio - onis* = ἡ πρότασις, ὁ ὄρος. *numquam demoveas* = οὐδέποτε ἤθελες ἀπομακρύνει. *trabs - bis* = ἡ δοκός, τὸ πλοῖον. *seco - ui - ctum* (α') = κόπτω, διασχίζω. *luctor*, (α') = παλαίω. *mox* ἐπίρ. = μετ' ὀλίγον. *reficio* (*re - facio*) = ἐπισκευάζω. *ratis - is* = ἡ σχεδιά, πλοῖον. *quassus - a - um* (τοῦ ρ. *quatior*) = καταπεπονημένος, βεβλαμμένος. *indocilis* = ἀμαθής, ἄπειρος. *Attalicae condiciones*: διότι τὰ πλοῦτη τῶν Ἀτταλικῶν βασιλείων τῆς Περγάμου ἦσαν παρομιώδη. Ὁ Ἀτταλος ὁ ΙΙΙ (133 π.Χ.) εἶχε κληροδοτήσῃ τὸ βασιλείον του εἰς τοὺς Ρωμαίους. *Cypria trabs*: διότι οἱ Κύπριοι ἦσαν τολμηροὶ θαλασσοπόροι καὶ ἱκανοὶ ἔμποροι. *Africus* =

ὁ λιψ (κοιν. γαρμπῆς), θυελλώδης κατὰ τὸν χειμῶνα ἄνεμος. 19 - 29. *proculun - i* = ποτήριον. *demo - mpsi - mptum* (γ') = ἀφαιρῶ. *solidus* (ἐπίθ.) = στερεός, ἀκέραιος. *sperno - spreui - etum* (γ') = ἀποχωρίζω, ὀλιγωρῶ. *nunc . . . nunc* = ὅτε μὲν... ὅτε δέ. *arbutus - i* = ἡ κόμαρος. *viridis - is* = πράσινος, θαλερός. Ἡ φυσ. σειρά : *nunc stratus membra sub viridi arbuto. ad lene caput sacrae aquae* = παρὰ τὴν ἤρεμον πηγὴν (κεφαλόφρυσον) ἱεροῦ ὕδατος· (αἱ πηγαὶ ἦσαν καθιερωμέναι εἰς θεότητας). *tuba - ae* = ἡ σάλπιγξ. *lituus - i* = κέρας, ἐπικαμπῆς σάλπιγξ. *detestor* (α') = μυσάττομαι, καταρῶμαι. *sub Jove frigido* ἀντὶ τοῦ *sub caelo. seu - seu* = εἶτε - εἶτε. *catulus - i* = σκύλαξ, κυνάριον. *rumpo - pi - ptum* (γ') = θραύω, διαρρηγνύω. *teres - elis* = στρογγύλος, ἐπιμήκης. *plaga - ae* = δίκτυον. *Massicus* : καλεῖται ὁ περίφημος οἶνος τῆς Καμπανίας (καμπανίτης) ὁ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ ὁμώνυμου ὄρους τῆς Ἰταλίας. *sub Jove frigido* : διότι ὁ *Juppiter*, ὡς προσωποποιεῖται τοῦ οὐρανοῦ, λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ ψυχροῦ ὑπαίθρου. *Marsus* = Μαρσικός, ὄνομα λαοῦ ἰταλικοῦ. 30 - 36. *hedera - ae* = ὁ κισσός, φυτὸν ἱερὸν τοῦ Βάχχου, τοῦ ἐξάπτοντος τὴν φαντασίαν τῶν ποιητῶν. *gelidus*, ἐπίθ. = κρυερός, παγετώδης. *secerno, -oreui - etum* (γ') = διακρίνω, χωρίζω. *tibia - ae* = ὁ αὐλός (μουσικὸν ὄργανον). *Euterpe - Polyhymnia*, ὀνόματα Μουσῶν. *barbitus - i* = ἡ βάρβιτος, ἔγχορδον μουσ. ὄργανον, ὅμοιον πρὸς τὴν λύραν. *Lesbous* : διότι ἡ Σαπφῶ καὶ ὁ Ἀλκαῖος, οἱ περίφημοι λυρικοὶ ποιηταὶ τοῦ θου π. Χ. αἰῶνος, ἦσαν Λέσβιοι. *vates - is* = μάντις, ποιητής. *insero - ui - rtum* (γ') = συγκαταλέγω. *sublimis - is* ἐπίθ. = μετέωρος, μετάρσιος. *ferio - ire* (δ') = πλήττω. *quod si me . . . vertice* = διότι, ἐὰν με κατατάξῃς μεταξὺ τῶν λυρικῶν ποιητῶν, διὰ μεταρσίου κεφαλῆς θὰ πλήξω τὰ ἄστρα.

2. BIBLION - ΩΔΗ III

1 - 8. *diva potens Cypri* = ἡ θεὰ ἡ δεσπόζουσα τῆς Κύπρου· ἡ Κύπρις (Ἀφροδίτη), ἧς περίφημον τὸ ἐν Πάφῳ ἱερὸν (*Venus marina*, ἡ θαλασσία Ἀφροδίτη). *fratres Helenae* = οἱ ἀδελφοὶ τῆς Ἑλένης Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, οἱ Διόσκουροι, λατρευόμενοι ὡς θαλάσσια θεότητες· προσωποποιήσις τῶν δύο λαμπροτέρων ἀστέρων τοῦ ἀστερισμοῦ τῶν διδύμων. Ἡλεκτρικοὶ σπινθῆρες ἀπὸ τῶν ἄκρων τῶν ἰστῶν φαινόμενοι μετὰ θύελλαν ἐθεωροῦντο αἴσιοι οἰωνοὶ ὑπὸ τῶν Διόσκου-

ρων πεμπόμενοι. *obstringo - nxi - ctum* (γ') = σφίγγω, περιορίζω. *obstrictis aliis (ventis)*. *Iarpx - ygis* = ό 'Ιάρπυξ : ούτος διά τούς Ρωμαίους ήτο κυρίως ό βορειοδυτικός άνεμος, λίαν ευνοϊκός διά τούς ταξιδεύοντας εξ 'Ιταλίας εις τήν 'Ελλάδα. 'Η φυσική σειρά : *sic . . . regat navis* = εϊθε ούτω νά σέ διακυβερνά, ὡ πλοϊόν. *quae debes tibi creditum Vergilium* : διότι ό ποιητής εϊχεν εμπιστευθῆ τρόπον τινά τήν ζωήν τοῦ Οὔεργιλίου εις τό πλοϊόν, τό ὅποϊον οὔτω *debet*. *reddo* (ρ. γ') = ἀποδίδωμι. *dimidium animae meae* : πρβλ. « μία ψυχῆ ἐν δυοῖν σώμασι ». *dimidium* = τό ἥμισυ. 9 - 16. *robur - oris* = ἀγρία δρυς (μεταφ. τόλμη) · ἡ φυσ. σειρ. : *robur et triplex aes erat circa pectus illi qui...* πρβλ. « πολλά τὰ δεινά κούδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει... ». *fragilis - is* ἐπίθ. = εὔθραυστος. *trux - cis* ἐπίθ. = ἄγριος (*fragilis ratis - trux pelagus*, ἀντίθεσις). *praeceps - itis* (*prae - caput*) = προπετής, ὀρμητικός. *Hyades - um* = αἱ 'Υάδες : σύμπλεγμα 7 ἀστέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ταύρου. 'Η ἐπιτολή των ἐνομιζέτο ὅτι ἐπέφερον ὕετους καὶ καταιγίδας· διά τοῦτο καλοῦνται *tristes*. *rabies - ei* = ἡ λύσσα. *quo (Noto) β'* ὄρος συγκρίσεως. *arbiter - tri* = δικαιοτητής, κριτής, δεσπότης. *Hadria - ae* : ό 'Αδρίας, τό 'Αδριατικόν πέλαγος, τό ὅποϊον εἶναι ἐκτεθειμένον εις τήν ὀρμὴν τῶν νοτίων ἀνέμων. *voll* ἀντὶ *vult* τοῦ *volo* = θέλω. *fretum - i* = ό πορθμός, ἡ θάλασσα. 17 - 26. *gradus - us* = βῆμα, προσέγγισις. *quem gradum mortis timuit (ille homo) qui. . .* : τὸν θάνατον φαντάζεται βαδίζοντα, ἵνα προσβάλῃ τὸν τολμηρὸν θαλασσοπόρον· ἡ ἀπάντησις εις τήν ἐρώτησιν εἶναι ἀρνητική. *siccus - a - um* = ξηρός : *siccis oculis* πρὸς δῆλωσην τῆς ἀταραξίας τοῦ τολμηροῦ θαλασσοπόρου πρὸ τῶν κινδύνων. *monstrantantia* = τὰ νηχόμενα τέρατα, κατὰ τὴν φαντασίαν τῶν ναυτιλλομένων. *turgidus* ἐπίθ. οἰδαλέος (φουσκωμένος). *Acroceraunia* = τὰ 'Ακροκεραύνια, ὄροσειρὰ τῆς 'Ηπείρου καὶ ἀκρωτήριον : αἱ ὑψηλὰ κορυφαὶ των πολλακίς ἐπλήττοντο ὑπὸ κεραυνῶν. *nequicquam* ἐπίρ. = μάτην. *abscindo - idi - ssum* (γ') = ἀποσχίζω, ἀποχωρίζω. *dissociabilis* = διαιρετικός, ἀκωνώνητος. *impiae rates* = ἀνόσιαι (διά τὴν τόλμην) σχεδίαι. *si tamen rates impiae transiliunt vada non tangenda* : ἡ θαλασσοπλοῖα θεωρήθη ὡς παράβασις τῆς θείας βουλήσεως καὶ οἱ τολμητῆται θαλασσοπόροι ἐτιμωροῦντο. *perpeti* τοῦ ρ. *perpetior* (*perpatior*) = ὑποφέρω, πάσχω. *ruit per vetitum* = φέρεται ὀρμητικὸν διά μέσου τῶν ἀπηγορευμένων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. *nefas !* = ἐπιφ. φεῦ !,

ἐκφράζον τὴν ὀδύνην τοῦ ποιητοῦ διὰ τὰ ἀμαρτήματα τοῦ ἀνθρώπου.
 27 - 40. *Iapeti genus* = τὸ γένος τοῦ Ἰαπετοῦ : ὁ Προμηθεύς, ὅστις ἔκλεψεν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ τὸ πῦρ ἐν κοίλῳ νάρθηκι. *fraus mala* ἐννοεῖ τὸν ὀλέθριον δόλον, δι' οὗ ὁ Προμηθεύς ἔκλεψε τὸ πῦρ. *post ignem* = κατόπιν τῆς κλοπῆς τοῦ πυρός. *macies - ei* = φθίσις, νόσοι σοβαραί. *nona februum cohors* = νέον πλήθος πυρετῶν (ἀγνώστων μέχρι τότε πυρετικῶν νόσων). *incumbo* = ἐνσκήπτω. *semotus* (τοῦ *semoveor*) = ὁ ἀπομεμακρυσμένος. *tarda necessitas leti* = ἡ βραδεῖα μοῖρα τοῦ θανάτου. *corripio gradum* = ἐπιταχύνω τὸ βῆμα : οἱ ἄνθρωποι δηλ. πρότερον ἦσαν μακροβιότεροι, ἔνεκα ὅμως τῶν ἀμαρτημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα περιέπεσαν, ἐπέσυραν ἐναντίον των τὴν τιμωρίαν τοῦ θανάτου καὶ οὕτω ἔγιναν βραχύβιοι. *experior*, ρ. = λαμβάνω πεῖραν, δοκιμάζω. *penna - ae* = ἡ πτέρυξ. *Herculeus labor* = ὁ Ἡράκλειος ἄθλος. *perrupit Acheronta* : ἡ κατάβασις ζώντων ἀνθρώπων εἰς τὸν Ἄδην ἦτο ἀπηγορευμένη, ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς κατώρθωσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὸν διὰ νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸν Θησέα καὶ τὸν Πειρίθου. *nil = nihil*. *nihil ardui est* = οὐδὲν ἄναντες, δηλ. οὐδὲν δυσχερὲς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην τόλμην. *caelum ipsum petimus stultitia* = καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ζητοῦμεν ἐν τῇ μωρίᾳ μας. *Jovem*, ὑποκ. τοῦ *ponere*. *iracunda fulmina* = τοὺς ὀργίλους κεραυνούς του.

5. BIBLION I - ΩΔΗ VI

1 — 12. *Scriberis Vario* = δύνασαι νὰ ὑμνηθῆς ὑπὸ τοῦ Οὐαρίου. *Varius* (L. Varius Rufus) : φίλος τοῦ Οὐεργιλίου καὶ τοῦ Ὀρατίου, κατατάσσεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν μεγαλυτέρων ποιητῶν, θεωρούμενος ὡς ὁ πρῶτος ἐπικός καὶ τραγικός ποιητὴς τῶν χρόνων ἐκείνων. *Maeonii carminis aliti* = τοῦ κύκνου τοῦ Μαιονίου ἄσματος (ὁ Ὀμηρος). *ales - itis* = ὁ πτερωτὸς (ἐνταῦθα ὁ κύκνος). *Maeonia - ae* = ἡ Μαιονία, ἡ Σμύρνη, ἡ διεκδικουσα κατὰ τὴν παράδοσιν μετὰ μεγαλυτέρας πιθανότητος τὴν τιμὴν ὅτι ἐγέννησε τὸν Ὀμηρον. *quam rem cumque* τμησις, ἀντὶ *quamecumque rem...* *miles* περιληπτ. *navibus aut equis* = *terra marique*. *Agrippa* = ὁ Ἀγρίππας (M. Οὐψάνιος Ἀγρίππας), διαπρεπῆς στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς τῶν Αὐγουστέων χρόνων καὶ στρατιωτικὸς σύμβουλος τοῦ Αὐγούστου. *nos* = ὁ Ὀράτιος καὶ οἱ ἴσης ἀξίας πρὸς αὐτὸν ποιηταὶ (μετριοφροσύνη). *conor* ρ. = πειρῶμαι, ἐπιχειρῶ. *stomachus - i* = ὁ στόμαχος.

χόλος. *Pelidae* . . . *nescii cedere* = τοῦ Πηλεΐδου . . . τοῦ ἀγνοῦντος
 νὰ ὑποχωρῇ, τοῦ ἀκάμπτου. *duplex Ulixes* = τὸ Ὀμηρικὸν πολῦτρο-
 πος (διπρόσωπος ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς πανουργίας). Ὁ ποιητὴς ὁμο-
 λογεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ποιήσῃ νέαν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν, προ-
 κειμένου νὰ ἐγκωμιάζῃ τὰ κατορθώματα τοῦ Ἀγρίππα. *saeva Pelopis
 domus*, πρβλ. « Πελοπιδῶν κακὰ ». *tenuis - is* ἐπίθ. = λεπτός, ταπει-
 νός. *grandis - is* ἐπίθ. = ἄδρός, ὑψηλός. *imbellis* (in - bellum), ἐπίθ. =
 ἀπόλεμος. Ἡ φυσ. σειρὰ εἶναι : *Musaeque potens imbellis lyrae. veto -
 ui - itum* (α') = ἀπαγορεύω. *detero - trivi - tritum* (γ') = ἀποτρίβω
 ἀμβλύνω, βλάπτω. *laus* = ὁμηρικὸν « κλέα ». *culpa ingeni* = ἡ ἀφύτα.
 13 - 20. *tunica - ae* = ὁ χιτῶν. *quis scripserit digne?* = τίς ἤθελεν
 ὑμνήσει ἐπαξίως ; (οὐδεὶς πλὴν τοῦ Οὐαρίου). *Mars tectus tunica
 adamantina* = ὁ Ἄρης περιβεβλημένος ἀδαμάντινον χιτῶνα, « χαλκο-
 χιτῶν » ἀδάμας κατὰ τοὺς ὁμηρικὸς χρόνους ἐλέγετο ὁ σκληρὸς χαλκός.
Meriones = ὁ Μηριόνης, γενναῖος ἠνίοχος τοῦ Ἰδομενέως. *ope Palla-
 dis* (ὄρ. Ἰλιάδ. Ε, 330 - 846). *par - is* ἐπίθ. = ἴσος. *convivium - ii* =
 συμπόσιον. *unguis - is* = ὄνυξ. Ἡ φυσ. σ. : *nos cantamus convivium,
 nos proelia sectis unguibus virginum acrium in iuvenes* : αἱ ἐρω-
 τικαὶ μάχαι νεανίδων καὶ νέων, ὡς ἀναίμακτοι, χαρακτηρίζονται προσ-
 φυέστατα ὡς συγκρούσεις γινόμεναι μὲ « κομμένα νύχια ». *vacuus*, ἐπίθ.
 = κενός. Ἡ σειρὰ εἶναι : (*sive*) *vacui* (amore) (*sumus*), *sive quid
 urimur* = εἴτε δὲν εἴμεθα ἐρωτευμένοι εἴτε κάπως μᾶς καίει ὁ ἔρωτος,
 « εἴμεθα τσιμπημένοι ». *non praeter solitum leves* = οὐχὶ παρὰ τὴν
 συνήθειάν μας εὐθυμοί.

4. BIBLION I - ΩΔΗ X

1 - 20. *Facundus*, ἐπίθ. = εὐφραδής, λόγιος. *Atlas - ntis* = ὁ Ἄ-
 τλας πατὴρ τῆς μητρὸς τοῦ Ἑρμοῦ Μαιίας. *cultus* = τὰ ἤθη. *catus*,
 ἐπίθ. = νουνεχής. *decorus* = εὐπρεπής. *more decorae palaestrae* = διὰ
 τῆς συνθηθείας τῆς εἰσαχθείσης διὰ τῆς παλαιστρας, τῆς διδούσης εἰς
 τὸ σῶμα χάριν καὶ κομψότητα. *furtum - i* = κλοπή, ἀπάτη. *iocosus* =
 παιγνιώδης (ἀστεῖος). *boves amotas* = τὰς ἀπαχθείσας βοῦς (κατὰ
 τὸν γνωστὸν μῦθον τῆς ἀρπαγῆς τῶν βοῶν τοῦ Ἀπόλλωνος ὑπὸ τοῦ
 Ἑρμοῦ). Ἡ φυσικὴ σειρὰ εἶναι : *olim Apollo, dum te puerum terret
 minaci voce nisi boves reddidisses . . . risit viduus pharetra. Thessa-
 losque ignes et iniqua Troiae castra fefellit* : εἰς τὰ πυρὰ τῶν στρα-

τιωτῶν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τὸ ἐχθρικῶς διακείμενον πρὸς τὴν Τροίαν στρατόπεδον εἰσῆλθε κρυφίως (Ἰλιάδος Ω στ. 322 κ. ἐξ.). *levis turba* = τὸ κοῦφον πλῆθος (τὸ πλῆθος τῶν ἐν Ἄδου σκιῶν) (πρβλ. Ἑρμῆς ψυχοπομπός).

5. BIBLION I - ΩΔΗ XXI

1 - 4. *dicite* = ὑμνεῖτε. *intonsus* = ἀκαρτος : ἐπιθ. τοῦ Ἀπόλλωνος « Φοῖβος ἀκερσεκόμης ». *Cynthius* = ὁ Κύνθιος (Ἀπόλλων), οὕτω καλούμενος ἐκ τοῦ ἐν Δήλῳ ὄρους Κύνθου, ὅπου ἐπιστεύετο ὅτι ἐγεννήθη. *penitus* = ἐκ μυχιῶν, ἐκ βάθους ψυχῆς. *dilectus* (τοῦ *diligio*) = ἠγαπημένος. Ἡ ὠδὴ ἔχει μορφήν χορικοῦ ἄσματος. Τὸν πρῶτον στίχον τῆς ἀ' στροφῆς ψάλλουν παιῖδες, ὡς πρῶτον ἡμιχόριον, τὸν δεύτερον παρθένοι, ὡς δεύτερον ἡμιχόριον, τὸν τρίτον καὶ τέταρτον ψάλλει ὅλος ὁ χορός. Τὸ σχῆμα τοῦτο εὐρύνεται κατωτέρω καὶ ψάλλεται ἢ μὲν δευτέρα στροφή ὑπὸ τοῦ ἡμιχορίου τῶν παιδῶν, ἢ δὲ τρίτη ὑπὸ τῶν παρθένων καὶ ἢ τετάρτη ὑπ' ὅλου τοῦ χοροῦ. 5 - 15. *laeta fluviiis* = ἡ ἐπὶ τοῖς ποταμοῖς τερπομένη (πρβλ. ποταμία Ἄρτεμις). *coma nemorum* = ἡ κόμη, τὸ φύλλωμα τῶν ἀλσῶν. *quaecumque* (*coma*). *Algidus - i* : ὄρος τοῦ Λατίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, εἰς ἀπόστασιν 28 χιλιομέτρων πρὸς Ἄν. τῆς Ρώμης. *promineo p.* (β') = ἐξέχω, φύομαι. *nigrae silvae Erymanthi* : τὰ δάση τοῦ Ἑρυμάνθου καλοῦνται *nigrae*, διότι μακρόθεν φαίνονται μέλανα, ἔνεκα τοῦ ὑπομέλανος χρώματος τῶν φύλλων τῆς πίτυος καὶ τῆς ἐλάτης. *Cragus - i* : ὄρος τῆς Λυκίας. *viridis - is* = πράσινος. *Tempe totidem tollite laudibus* = τὰ Τέμπη ἐξ ἴσου ὑμνήσατε. Εἰς τὰ Θεσσαλικά Τέμπη κατῆλθεν ὁ Ἀπόλλων, ἀφοῦ ἐφόνευσε τὸν ὄφιν Πύθωνα καὶ ἐκαθαρίσθη ἐν τῷ Πηγεῖῳ. Ἐκεῖθεν δὲ ἔκοψε τὸν ἱερὸν κλάδον τῆς δάφνης καὶ ἐστεφάνωσε τὸ μέτωπόν του. *mas - ris* = ἄρρην. *insignemque umerum* (*Apolinīs pharetra et fraterna lyra*). ἡ λύρα λέγεται *fraterna*, ὡς ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, ὅστις ἐδώρησεν αὐτὴν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. *Hic* (*Apollo*). *pestis - is* = ὁ λοιμός. *princeps Caesar* = ὁ πρῶτος πολίτης τῆς Ρωμ. πολιτείας Ὀκταβιανός. *Persae* = οἱ Πάρθοι, οἵτινες εἶχον στασιάζει ἔνεκα συγκρούσεως Φραάτου καὶ Τιριδάτου περὶ διαδοχῆς τοῦ θρόνου. *Britanni* = οἱ Βρεταννοί, ταρασσόμενοι τότε ὑπὸ ἐμφυλίων ἐρίδων. Ἡ φουσ. σειρά τῶν λέξεων : *motus* (*Apollo*) *vestra prece ager* (ἀντι *abiger*) *bellum... a principe... in Persas*.

6. BIBLION I - ΩΔΗ XXIII

Quis . . . sit = δυνητ. εὐκτ. *desiderium* = πόθος. *pudor* = ἡ αἰδώς, περιορισμός. *modus* = μέτρον. *tam cari capitis*, σύνδεσον πρὸς τὸ *desiderio*. *praecipe* τοῦ *praecipio* = διδάσκω, πρβλ. ἔννεπε. *Melpomene* = ἡ Μελπομένη : μουσα τῆς τραγωδίας, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης. *liquidus* = ὑγρός, λαμπρός (ἐπὶ φωνῆς). *cithara* = ἡ κιθάρα καὶ ἡ ἱκανότης πρὸς τὸ κιθαρίζειν. *Quintilius* = (Varus), ἐκ Κρεμῶνος, συνδεόμενος διὰ στενωτάτης φιλίας πρὸς τὸν Οὐεργίλιον καὶ τὸν Ὀράτιον· ἀπέθανεν τὸ 24 π.Χ. *urgeo - rsi* (β') = πιέζω. *ergo* = λοιπὸν (εἶναι ἀλήθεια ; ἀπίστευτον [ἐπὶ ἀπροσδοκίτου γεγονότος]). *cui*, σύνδεσον μετὰ τοῦ *parem*. *Pudor, Iustitia, Fides, Veritas* : προσωποποιήσεις τῶν μεγάλων τούτων ἀρετῶν, τὰς ὁποίας συνδεδουασμένες εἶχεν ὁ Κοϊντίλιος καὶ αἱ ὁποῖαι μάτην θὰ ζητοῦν ἐν τῷ κόσμῳ ὅμοιοι πρὸς τὸν ἀποθανόντα. *flebilis - is* = ἀξιοδάκρυτος, δηλ. πολλοὶ χρηστοὶ ἄνθρωποι τὸν κλαίουσι. *tu frustra pius* = σὺ μάτην εὐσεβής (ἡ εὐσεβεία σου οὐδὲν ὠφελεῖ). *poscis deos* = ζητεῖς παρὰ τῶν θεῶν. *Quintilium, creditum heu non ita* : οἱ θεοὶ δηλ. δὲν σοῦ ἐνεπιστεύθησαν τὸν Κοϊντίλιον. *ita* ὑπὸ τὸν ὄρον τούτων, νὰ ἔχῃς δηλονότι τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ζητήσῃς παρ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του. *Quid?* = τί δέ ; *moderere* : β' ἐν. πρὸς. ἐνεστ. ὑποτ. τοῦ *moderor* = μετριάζω, ρυθμίζω (χορδίζω ἐγγχορδον ὄργανον). *fides - is* καὶ συνηθέστατα *fides - ium* = χορδή, λύρα. *blande* ἐπίρ. = γοητευτικῶς. *arboribus auditam*, ὑπαινιγμὸς εἰς τὸν γνωστὸν περὶ Ὀρφέως μῦθον. *num redeat?* ἔραργε ἤθελεν ἐπανέλθει ; *virga - ae* = ἡ ράβδος (κοιν. βέργα). *semel . . . compulerit* = ἅπαξ συνώθησε (μιὰ φορὰ πού...). *non lenis fata recludere* = ὁ ἀδυσώπητος εἰς τὸ ν' ἀνοιγῆ ἐκ νέου τὰς πύλας τοῦ Ἄδου πρὸς ἐπάνοδοσιν τῶν νεκρῶν εἰς τὴν ζωὴν. *niger grex* : διὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐν τῷ Ἄδῃ σκότος. *quidquid corrigere est nefas, levius fit patientia*, ὑπέροχος συμβουλή. Πρὸ τῶν πληγμάτων τοῦ θανάτου μόνον ὑπομονὴ ἐνδείκνυται.

7. BIBLION I - ΩΔΗ XXXVII

1 - 2. *Nunc est bibendum*, δηλ. μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας. *bibo, bibi, potum* (γ') = πίνω. *nunc - nunc*, ἡ ἐπανάληψις δηλωτικὴ τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ ποιητοῦ.

pulsanda tellus pede libero = saltandum est. *Saliares dapes* = Σάλιαι εὐωχίαι. *Salii*: οἱ Σάλιοι ἦσαν ἱερεῖς τοῦ Ἄρεως, ὑπὸ τοῦ Νουμᾶ κατασταθέντες πρὸς φρούρησιν τῆς οὐρανοπετοῦς ἀσπίδος, ἥτις ἐφυλάσσετο μετ' ἄλλων ἑνδεκα ὁμοίων ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἄρεως. Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου ἐκάστου ἔτους ἤγον μεγαλοπρεπῆ ἑορτὴν καὶ ἐχόρευον διὰ μέσου τῆς πόλεως ἐνοπλίους χορούς, ᾄδοντες ὕμνους (*carmen saliare*). Τὴν ἑορτὴν ἐπηκολούθουν πλουσιώταται εὐωχίαι. *pulvinar - aris* = προσκεφάλαιον, ἕλινξ. Κατὰ τινὰ ἑορτὴν *lectisternium* καλουμένην, οἱ Ρωμαῖοι, ἀφοῦ ἐκόσμουν τὰς κλίνας τῶν θεῶν, ἐξέθετον αὐτὰς εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ παρέθετον εἰς αὐτοὺς εὐωχίαν. Τοῦτο ἐγένετο εἰς περιπτώσεις εὐτυχῶν ἐθνικῶν γεγονότων. *sodalis - is* = σύντροφος, ἑταῖρος. *antehac*, δηλ. πρὸ τῆς ἡττης τῆς Κλεοπάτρας, ὅτε τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος, ἠπειλεῖτο σοβαρῶς παρ' αὐτῆς. *Caecubum vinum* = Καίκουβος οἶνος, ἐκ τοῦ Καικούβου, οἴνοφόρου χώρας τῆς Λατίνης. *avitus* = προγονικός. *depromo* = ἐξάγω. Ἡ φυσ. σειρὰ: *dum regina (Aegypti) parabat dementes ruinas et funus-Capitolio et imperio (Romano)*. Τὸ Καπιτώλιον λαμβάνεται ὡς σύμβολον τῆς αἰωνίας Ρώμης. *demens ruina* = ἄφρον' ἐρείπιον· ἀντὶ *demens regina*. *contamino* (ρ. α') = μαιίνω. *cum contaminato grege morbo turpium virorum*: ἐννοεῖ τοὺς ἐκ νόσου λέπρας δυσειδεῖς ναύτας καὶ στρατιώτας τῆς Κλεοπάτρας. *impotens - ntis* = ἀκρατής. *impotens sperare quidlibet*: ἐννοεῖ τὴν Κλεοπάτραν, ἥτις ἐν τῇ φιλοδοξίᾳ τῆς ἠλπίζε καὶ τὰ ἀπιθανώτερα. *fortuna dulci ebria* = μεθύουσα ἐκ τῆς γλυκειᾶς εὐτυχίας (τῆς νίκης καὶ κυριαρχίας ἐπὶ τῶν Ρωμαίων). Ἡ εὐτυχία παρομοιαζομένη πρὸς ἠδύποτον γεννηθῆ μέθην. 13 - 32. *minuo*, ρ. = μειῶ. *vix una sospes navis* = μόλις ἐν σωθὲν πλοῖον (ὑπερβολή). *lymphatus*, κατ' ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ *nymphatus* = νυμφόληπτος, μαινόμενος. *Mareotico* (vino) = ὑπὸ Μαρεωτικῷ οἴνου· περίφημος εὖσμος οἶνος ἐκ τῶν παρὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν Μαρεώτιδα λίμνην ἀμπέλων. *volantem* (reginam) = τὴν πετομένην (φεύγουσαν προτροπάδην) βασίλισσαν. *remis adurgens* = διὰ τῶν κωπῶν (διὰ τῶν πλοίων) καταδιώκων συντόμως. *accipiter - tris* = ὁ ἰέραξ. *velut accipiter adurget molles columbas* = ὡς ἰέραξ ὀρμᾶ κατὰ δειλῶν περιστερῶν (πρβλ. Ὁμήρ. Ἰλιάδος X, στ. 139: « ἤυτε κίρκος ἐλαφρότατος πετεινῶν οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν »). *campi Haemoniae* = αἱ Θεσσαλικάι πεδιάδες. *Haemonia* ἀπὸ τοῦ Αἴμονος, πατρὸς τοῦ Θεσσαλοῦ.

nivalis - is, ἐπίθ. = χιονώδης. *fatale monstrum* : ἡ Κλεοπάτρα χαρακτηρίζεται ὡς μοιραῖον τέρας, διότι ἀπετέλει πρωτοφανές φαινόμενον γυνὴν νὰ συλλάβῃ τόσον παράτολμα σχέδια. *muliebriter* ἐπίρ. = θηλυπρεπῶς. *nec muliebriter exravit ensem* : ὅτε ὁ Αὐγουστος ἐπεμφε τὸν Προκλήιον, ἵνα συλλάβῃ τὴν Κλεοπάτραν, αὕτη ἐπεχείρησε ν' αὐτοκτονήσῃ διὰ ξίφους, ἀλλ' ἐκωλύθη ὑπὸ τοῦ Προκλήιου. *nec latentes oras reparavit cita classe* = καὶ δὲν ἐζήτησε νὰ καταφύγῃ διὰ ταχέος στόλου εἰς ἀγνώστους παραλίας. Κατὰ τὸν Πλούταρχον ἡ Κλεοπάτρα φεύγουσα ἐπεχείρησε νὰ ὑπερνεωλκήσῃ τὸν στόλον τῆς ἀπὸ τὸν τότε ἰσθμὸν τοῦ Σουέζ, ἵνα σωθῇ εἰς τὸν Ἀραβικὸν κόλπον, ἀλλ' οἱ Ἄραβες ἐκώλυσαν αὐτήν. Πρὸς τιμὴν τῆς Κλεοπάτρας ὁ ποιητὴς παρουσιάζει αὐτήν ὡς αὐτοβούλως καὶ ἀνδροπρεπῶς μὴ θελήσασαν νὰ σωθῇ διὰ τῆς φυγῆς. *ausa visere et iacentem regiam (domum) voltu sereno* = ἔχουσα τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ βλέπῃ μὲ ἰλαρὸν πρόσωπον τὸ ἀνάκτορόν τῆς ἡρειπωμένον. Ἡ Κλεοπάτρα φθάσασα φυγὰς εἰς Ἀλεξάνδρειαν, μετὰ τὴν ἤττάν τῆς, προσεπάθει ν' ἀποκρύψῃ τὴν συμφορὰν τῆς ἐξ ἐγωϊσμοῦ. *fortis et tractare asperas serpentes* = τολμηρὰ καὶ νὰ λάβῃ εἰς τὰς χεῖράς τῆς ἀγρίους ὄφεις. *deliberata morte ferocior* = τολμηροτέρα γενομένη, ἀφοῦ ἀπεφάσισε νὰ ἀποθάνῃ. Ἡ φυσ. σειρά : *invidens non humilis mulier privata deduci superbo triumpho saevis Liburnis* = μὴ θέλουσα ἢ οὐχὶ ταπεινὴ γυνὴ νὰ ἀχθῇ ἔκπτωτος τοῦ θρόνου ἐν ὑπερφηάνῳ θριάμβῳ (εἰς Ρώμην) διὰ φοβερῶν Λίβυρνιδῶν. *Liburna (navis)* = Λυβυρνικὴ ναῦς : Λίβυρνοί, λαὸς Ἰλλυρικὸς ἔχων ταχέα πλοῖα.

8. BIBLION II - ΩΔΗ VII

O Pompei . . . prime meorum sodalium . . . deducte. Ὁ Πομπήιος Οὐάρος, φίλος καὶ συμπολεμιστὴς τοῦ ποιητοῦ. *ultimum tempus* = ὁ ἔσχατος κίνδυνος. *Bruto militiae duce* : ἐννοεῖ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Βρούτου κατὰ τὴν ἐν Φιλίπποις σύγκρουσιν αὐτοῦ καὶ τοῦ Κασσίου πρὸς τὸν Καίσαρα, ἧς μετέχει καὶ ὁ Πομπήιος Οὐάρος μετὰ τοῦ Ὁρατίου. *redono* = δωροῦμαι πάλιν. *Quiritem* : ἐννοεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Οὐάρου εἰς τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, ἅτινα εἶχε στερηθῆ πρὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀμνηστίας. *sodalis* = σύντροφος (μάχης) : δεσμοὶ φιλίας ἐν τῷ πολεμικῷ μετώπῳ ἀναπτυχθέντες εἶναι ἀδιάρρηκτοι. *morans dies* = ἡ βραδυποροῦσα ἡμέρα. Αἱ ἡμέραι ἐν στρατοπέδῳ ἐν καιρῷ πολέμου εἶναι ἀνιαραὶ καὶ ὡς τοιαῦται, κατὰ τὸ κριτήριον τοῦ στρατιώ-

του, φαίνονται μακράι (πρβλ. ἡ ἡμέρα μου φάνηκε χρόνος). *merum - i* = ὁ ἄκρατος οἶνος. *nitentis capillos coronatus* = ἐστεφανωμένος τὴν στίλβουσαν κόμη. *Malobathrum Syrium* = Συριακὸν μαλόβαθρον : ἐλαιῶδες μύρον παρασκευαζόμενον ἐκ τῶν φύλλων δένδρου (πρβλ. *brillantine*). *Philippus et celerem jugam tecum sensi* = τὴν ἐν Φιλίπποις ταχεῖαν φυγὴν μετὰ σοῦ ἐδοκίμασα· ἐν διὰ δύοϊν. *parmula - ae* = μικρὰ ἀσπίς. *relicta parmula non bene*. Ὁ Ὀράτιος ὡς ἀξιωματικὸς (*tribunus militum*) δὲν ἔφερον ἀσπίδα, ἀλλὰ λεγεί ταῦτα κατὰ μίμησιν τοῦ Ἀρχιλόχου, ἀπόσ. 6, πρὸς δῆλωσιν τῆς ἀτάκτου φυγῆς. *minax - acis* = ὁ ἀπειλητικὸς : *minaces* εἶναι οἱ ἀνδρεῖοι στρατιῶται τοῦ Βρούτου, οὔτινες, παρὰ τὴν ἀνδρείαν των, ἠττήθησαν ὑπὸ τῶν δειλῶν ἀντιπάλων των. *mentum - i* = τὸ γένειον. *turpe solūm tetigere mento* : τὸ ἔδαφος χαρακτηρίζει *turpe* = αἰσχρὸν ὡς ἀτιμάσθην καὶ ρυπανθῆν διὰ τοῦ αἵματος τῶν γενναίως πεσόντων. *densus* = δασύς, πυκνός. *paventem* = κατεπτοημένον. *Mercurius sustulit* : ὁ λόγιος Ἐρμῆς, προστάτης τῶν ποιητῶν, ἐξήρασεν αὐτὸν καὶ καλύψας διὰ πυκνοῦ νέφους, τὸν ἔσωσε διὰ μέσου τῶν ἐχθρικῶν τάξεων (πρβλ. Ἰλ. Γ, στ. 309, Ε, στ. 312 κ. ἐξ.). *resorbeo - ere* (β') ἀναρροιβδῶ (ἐπὶ τῶν ἐξ ἐπιστροφῆς ἐπὶ τῆς ἀκτῆς θραυομένων κυμάτων). *in bellum* : ἐννοεῖ τὸν νέον πόλεμον, οὔτινος μετέσχεν ὁ Πομπήμιος Οὐαρος ὑπὸ τὸν Σέξτον Πομπήμιον ἐν Σικελίᾳ. *fretis aestuosis* = διὰ τοῦ κλυδωνιζομένου πελάγους, ἤτοι τοῦ Σικελικοῦ, ὡς πεδίου τῶν νέων πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων. *obligatus* = ὁ ὀφειλόμενος. *daps - ris* = δαίς, εὐωγία (κοινῶς τραπέζι). *redde Jovi* : ὡς ἐὰν ὁ Πομπήμιος εἶχε κάμει τὰ μα, ἂν σωθῆ. *depone sub lauru mea* : ἐν τῇ ἐπαύλει τοῦ ποιητοῦ ὑπῆρχε δάφνη, ὑπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἀνέπαυε τὰ καταπεπονημένα ἐκ τῆς μακρᾶς στρατείας μέλη του. Ἴσως ὁμοίως νὰ ὑπονοῆ, ὅτι ἐκτὸς τῆς πολεμικῆς δάφνης ὑπάρχει καὶ ἡ ἐν εἰρήνῃ, ἔπαθλον τῶν διακρινόμενων ποιητῶν. *cadus - i* = ὁ κάδος (δοχεῖον πῆλινον). *destino, ρ. α'* = τάττω, ὀρίζω. *obliviosus* = ὁ προξενῶν λήθην (λαθικηδής). *ciborium - ii* = κιβώριον, εἶδος ποτηρίου πλατυστόμου (πρβλ. τὸ σημερινὸν ποτήριον σαμπάνιας). *exple - funde* : ζωηρὰ ἀναπαραστάσις τοῦ συμποσίου, διὸ δίδει διαταγὰς « γέμιζε. . . κέρνα ». *unguentum - i* = ἡ ἀλοιφή μύρου. *capax - acis* = εὐρύχωρος. *arrium - ii* = τὸ σέλινον. *udus - i*, ἐπίθ. = ὑγρὸς, εὐκαμπτος. *concha - ae* = ἀγγεῖον κογχόμορφον. *depropero ρ. α'* = σπεύδω. Ἡ φουσ. σειρά τῶν λέξ. : *quis* (*curat*) *deproperare*

myrto ή άτακτος πλοκή δηλωτική τής ψυχικής διεγέρσεως τοῦ ποιη-
 τοῦ ἐπὶ τῇ ἐπανάδῳ τοῦ φίλου του. *iactus Veneris* = ὁ βόλος τῆς Ἀφρο-
 δίτης. Κατὰ τὴν παιδιὰν τῶν ἀστραγάλων (εἶδος σημερ. ζαριῶν) ἔταν
 οἱ ἀστράγαλοι ριπτόμενοι παρουσίαζον ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας των τοὺς
 ἀριθμούς 1, 2, 4 καὶ 6 (3 καὶ 5 δὲν ὑπῆρχον) ἦτο ἡ ἐπιτυχεστέρα βο-
 λή· ὅταν παρουσιάζετο καὶ εἰς τοὺς 4 ἀστραγάλους ὁ ἀριθ. 1, ἡ βολή
 ἦτο ἡ κακίστη. *arbiter bibendi* = ὁ συμποσίαρχος. *bacchor* ρ. α' = βακ-
 χεύω, μαίνομαι (μεθῶ). *Edoni - orum* = οἱ Ἡδωνοὶ : λαὸς Θρακι-
 κός, οἰνοπότης, διότι ἐκεῖ ἐπεχωρίαζεν ἡ λατρεία τοῦ Βάκχου. *recepto
 amico dulce est mihi furere* : καὶ ἡμεῖς ἐπὶ ἀπροσδοκῆτων εὐαρέστων
 γεγονότων λέγομεν « Θὰ τρελλαθῶ ἀπὸ τῆ χαρὰ μου ».

9. BIBLION II - ΩΔΗ XX

1 - 12. *usitatus - a - um* (τοῦ *usitor*) = ὁ ἐν κοινῇ χρῆσει, ὁ συνή-
 θης. *tenuis*, ἐπίθ. = λεπτός. *penna - ae* = ἡ πτέρυξ. *biformis - is* =
 διμορφος. *vates - is* = μάντις, ποιητής. *urbis* ἀντὶ *urbes*. Ἡ φρσ.
 σειρά : *ferar per liquidum aethera biformis vates non usitata nec
 tenui penna. biformis* : διότι φαντάζεται ἑαυτὸν ὡς κύκνον καὶ ποι-
 ητήν. Ὁ Ὀράτιος ὀνομάζει τὸν Πίνδαρον « Θηβαῖον Κύκνον ». Κατὰ
 τὸν Ἀριστοτέλη αἱ ψυχὰι τῶν ποιητῶν μετὰ θάνατον ἔζων ὑπὸ μορφὴν
 κύκνων, διατηροῦσαι οὕτω τὴν ἱκανότητα πρὸς τὴν ᾠδὴν. *non ego . . .
 obibo* = ἐγὼ δὲν θ' ἀποθάνω, δὲν θ' ἀφανισθῶ. *quem vocas* = τὸν
 ὁποῖον προσφωνεῖς (μετὰ τὸ ὕστατον χάϊρε). *nec stygia cohibebor unda*
 = οὔτε θὰ κρατηθῶ ἀπὸ τὰ ὕδατα τῆς Στυγός. *iam - iam* = μετ' ὀ-
 λίγον (τὸ σημερ. ἰδοῦ - ἰδοῦ). *residunt* τοῦ *resido* = ἐπιπάθημαι, περι-
 βάλλω. *crus, cruris* = ἡ κνήμη. *pellis - is* = τὸ δέριμα. *et album mu-
 tor in alitem* = καὶ μεταβάλλομαι εἰς λευκὸν πτηνὸν (κύκνον). *su-
 perne* = ὕπερθεν εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματός μου. *leves plumae* =
 λεῖα πτίλα. 13 - 20. *visam* μέλ. τοῦ *viso* = θεῶμαι, βλέπω. *notior
 Daedaleo Icaro* = γνωστότερος (ὀνομαστότερος) τοῦ Ἰκάρου τοῦ υἱοῦ
 τοῦ Δαιδάλου (ὁ ὑπαινιγμὸς γίνεται ὡς πρὸς τὴν τόλμην καὶ ὄχι τὴν
 πτώσιν τοῦ Ἰκάρου). *gementis Bospori litora* = τοῦ στενάζοντος
 Βοσπόρου τὰς ἀκτὰς (ὁ στεναγμὸς ἐξ αἰτίας τῆς βοῆς καὶ τοῦ πα-
 φλασμοῦ τῶν κυμάτων). *Syrtisque Gaetulas* = τὰς Γαιτουλικὰς Σύρ-
 τεις. Ἡ χώρα τῶν Γαιτούλων ἐν τῇ Ἀφρικῇ, πρὸς νότον τῆς Νουμι-
 δίας. *canorus ales* = ᾠδικὸν πτηνόν. *Hyperborei campi* = αἱ πεδιά-

δες τῶν Ὑπερβορείων ἀγνώστων πρὸς Β. λαῶν. *dissimulo* = ἀποκρύπτω. Ἡ φυσ. σειρά : *me noscent Colchus et Dacus qui dissimulat metum Marsae cohortis et ultimi Geloni. Geloni* = οἱ Γελωνοί, λαὸς Σκυθικὸς (ἐν τῇ Οὐκρανίᾳ) πλησίον τοῦ Βορυσθένους. *disco* = μανθάνω. *peritus* = ἔμπειρος, πολιτισμένος. *Hiber* = Ἴβηρ (Ἰσπανός). *potor - oris* = πότης : *potor Rhodani* = ὁ παροικῶν τὸν Ροδανόν. 21 - 24 *absint inani funere neniae* = μακρὰν ἀπὸ τῆν ἀνωφελῆ (περιττὴν ἐφ' ὅσον θὰ εἶμαι ἀθάνατος) κηδείαν μου οἱ θρῆνοι. (Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὲ κλαύσουν, ὅταν ἀποθάνω). *nenia - ae* = ἡ νηνία, ὁ ἐπικήδειος θρῆνος. *luctusque turpes et querimoniae* = καὶ τὰ ἀπρεπῆ (εἰς τὴν ἀθανασίαν μου) πένθη καὶ οἱ σχετλιασμοὶ (αἱ μεμψιμοιρίαι) ἢ τὰ παραμορφοῦντα τὸ πρόσωπον πένθη. *compesco - ui* (γ') = συγκρατῶ. *clamorem* (tuum). *supervacuus* = περιττός, ἀνωφελής. *mitte supervacuos honores sepulcri* = ἄφες τὰς ἀνωφελεῖς τιμὰς τὰς νενομισμένας κατὰ τὴν ταφήν.

10. BIBLION III - ΩΔΗ VIII

caelebs - ibis = ὁ ἄγαμος. *Calendae Martiae* ἢ *Calendae Jemineae* : κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην αἱ Ρωμαῖαι δέσποιναι ἐώρταζον ἐπὶ τοῦ Ἡσκυλίνου λόφου τὰ *Matronalia* πρὸς τιμὴν τῆς *Junonis Lucinae* ἀντιστοίχου πρὸς τὴν ἑλληνικὴν θεότητα Εἰλείθειαν, τὴν προστάτιδα τῶν τοκετῶν. *accera - ae* = τὸ θυμιατήριον. *tus - uris* = τὸ θυμίαμα, ὁ λιβανωτός. *caespes - itis* = χορτόπλινθος : διὰ τοιούτων πλίνθων εἶχε κατασκευάσει, φαίνεται, ὁ Ὀράτιος πρόχειρον βωμόν. *docte*. Ἡ φυσ. σειρά : *miraris, docte sermones utrius linguae* : ἐννοεῖ τὸν Μαικήναν, ὅστις ἦτο κάτοχος πλὴν τῆς λατινικῆς καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. *noveo - vi - otum* (β') ὑπόσχομαι ἀφιέρωμα εἰς τὸν θεόν, « κάνω τάμα ». *epulae - arum* = ἐορταστικὴ ἐστίασις (κοιν. γλέντι). *albus caper* = λευκὸς τράγος· εἰς τοὺς ἄνω θεοὺς ἔθυσεν λευκὸ ζῶα. *prope funeratus* = ὅτε μικροῦ δεῖν ἐκηδεύθη. *arboris ictus. ictus - us* = πλήγμα : ὁ ποιητὴς ὀμιλεῖ περὶ κινδύνου, τὸν ὅποιον διέτρεξε, πληγεῖς ὑπὸ καταπεσόντος κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ δένδρου τοῦ κήπου του. *festus - a - um* = ἐορταστικός. *anno redeunte* = « περιτελλομένων ἐνιαυτῶν » (κάθε χρόνο). *cortex - icis* = ἡ πίσσα· *hic dies demovebit corticem* (προσωποποιεῖται). *amphora - ae* = ἀμφορεύς. *amphora instituta bibere fumum* : οἱ Ρωμαῖοι κατεσκεύαζον συνήθως τὴν οἶναποθή-

κην εἰς τοιαύτην θέσιν, ὥστε νὰ καπνίζεσαι ἀπὸ τὴν ἐστίαν, διότι εἶχον τὴν γνώμην ὅτι ὁ οἶνος ἀπέκτα ταχέως τὰς ιδιότητας τοῦ παλαιοῦ οἴνου. *consule Tullo*: ὁ Α. Οὐολκᾶτιος Τύλλος, ὕπατος τὸ 33 π. Χ., ὅτε ὁ Μαικήνας ἐχάρισεν εἰς τὸν Ὀράτιον τὴν Σαβινικὴν ἔπαυλιν. *sume τοῦ sumo - mpsi - tum* (γ') = λαμβάνω, ἀναλίσκω. *sospes - itis* = σῶος. *cyathos amici sospitis* = ποτήρια (εἰς ὑγείαν) τοῦ σωθέντος φίλου. *lucerna - ae* = ὁ λύχνος. *perfer in lucem* = νὰ ἔχῃς τοὺς λύχνους ἀναμμένους μέχρι πρωῆας. ('Ο Ὀράτιος ἐσκόπευε νὰ κάμῃ παννύχιον ἐορτήν). *procul esto omnis clamor*: ὁ ποιητὴς διαβεβαίωσεν τὸν φίλον περὶ ἀθροῦβου καὶ ἀδιαταράκτου παννυχίδος. *mitte civiles super urbe curas*: εἶχε δίκαιον ὁ ποιητὴς νὰ συνιστᾷ εἰς τὸν πολυάσχολον Μαικήναν νὰ ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως φροντίδας «ρίξτε λιγάκι ἔξω». Ὁ Ὀκταβιανὸς τότε εἶχε ταξιδεύσει εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀφήσας ἀναπληρωτὴν του τὸν Μαικήναν. *Cotiso - onis*: βασιλεὺς τῶν Δακῶν, ἠττηθεὶς τῷ 29 π.Χ. μετὰ τῶν Σκυθῶν ὑπὸ τοῦ Μ. Κράσσου. *infestus - a - um* = δυσμενής, ἐχθρός. *dissideo - edi - essum* (β') = δίσταμαι. *Medus dissidet sibi*: ἐννοεῖ τὰς ἐμφυλίους ἐριδας Φραάτου καὶ Τιριδάτου. *luctuosus - a - um* = πολυπενηθής. *armis (sibi) luctuosis*: διότι ὁ ἐμφύλιος πόλεμος γίνεται πρόξενος πολλοῦ πένθους. *Cantaber* = ὁ Κονταβρικός: ἔθνος Ἰσπανικόν. (Οἱ Ἰσπανοὶ ἠττήθησαν τῷ 29 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ Στατιλίου Ταύρου). *catena - ae* = ἡ ἄλυσις. *serus - a - um* = βραδύς, ὄψιμος. *laxo, ρ. α'* = χαλαρῶ. *neglegens ne qua populus laboret*: ἡ αὐτὴ σύστασις ἐδόθη ἀνωτέρω διὰ τοῦ *mitte civiles curas*. *privatus* = ἰδιώτης (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ *magistratus*). *parce nimium cavere* = *noli nimium cavere* = μὴ στενοχωρῆσαι πάρα πολὺ, «ρίξτε λίγο ἔξω». *cape laetus dona praesentis horae* = φαιδρὸς δέχου τὰ δῶρα τῆς παρούσης ὥρας.

II. BIBLION III - ΩΔΗ XXV

Quo ἐπίρ. = ποῦ. *nemus - oris* = δρυμός, δάσος. Ἡ φυσ. σειρὰ: *in quae nemora aut in quos specus agor*: θεόληπτος ὁ ποιητὴς φαντάζεται ἑαυτὸν ἀπαγόμενον ὑπὸ τοῦ Βάκχου. *mens nova* = καινὸς νοῦς, ἐνθουσιασμός. *meditor, ρ.* = μελετῶ, διανοοῦμαι. *insero* = ἐνεῖρω, συγκαταλέγω. *recens - ntis* = νέος, καινός. *non secus* = οὐχὶ ἄλλως, δηλ. ὁμοίως. *stupeo* = θυμαζῶ, ἐκπλήττομαι. *Euhias - adis* = ἡ Εὐιάς, Βάκχη, Μαιιάς. *candidus - a - un* = στίλβων ἐκ λευκότητος. *lu-*

stratus - a - um = ὁ περιουδουόμενος. *devius - a - un* (de via) = ὁ ἐκτός τῆς ὁδοῦ ὢν, ὁ ἀποπλανώμενος τῆς ὁδοῦ. *valentium vertere* = τῶν δυναμένων νὰ ἐκτριζώσουν. *procerus - a - um* = ἐπιμήκης. *fraxinus - i* = μελίκα (δένδρον). *rampinus - i* = βλαστός ἀμπέλου, οἰναρίς.

12. ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΙΙ - ΩΔΗ XXX

Perennis - is (per - annus) = ὁ διαρκῶν ὅλον τὸ ἔτος, αἰώνιος. *situs - us* = ὁ εὐρώς (κοινός μουῦχλα). *regalis situs* = ὁ βασιλικὸς εὐρώς, τὸ εὐρωτιῶν διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου μεγαλεῖον. *edax - acis* = ὁ διαβιβρώσκων, ὁ ἀφανίζων. *imber edax*: ἔνεκα τῆς διαβρωτικῆς δυνάμεως τοῦ ὕδατος. *non omnis moriar* = δὲν θὰ ἀποθάνω ὀλόκληρος. (Ἐκ τοῦ « ἐγὼ μου » θὰ ἀποθάνῃ μόνον τὸ φθαρτὸν σῶμα, τὸ πνεῦμά μου θὰ ζῆ εἰς τὰ ἀθάνατα ἔργα μου). *Libitina - ae* = ἡ Λιβιτίνη Ἀφροδίτη, ὡς θεὰ τῶν κηδειῶν καὶ τοῦ θανάτου. Παραδοξοτάτη σύγχυσις τοῦ ἔρωτος, τοῦ σφρίγους τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, δηλ. τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Περσεφόνης. *usque recens = dum scandet* = ἀδιαλείπτως νέος. *dum scandet Capitolium*: δηλ. αἰώνιος, διότι κατὰ τοὺς Ρωμ. ἡ πόλις των ἦτο αἰωνία. *cum tacita virgine* = μετὰ τῆς σιωπηλῆς παρθένου: ἔννοεῖ τὴν *Vestalem maximam*, ἣτις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θυσίας βοηθοῦσα τὸν *Pontificem* ἵστατο σιωπηλὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑστιάδων. *Aufidus - i* = ὁ Αὐφιδος, ποταμὸς τῆς Ἀπουλίας, πατρίδος τοῦ Ὀρατίου. *Daunus* = ὁ Δαῦνος, ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς χώρας. *pauper aquae*, οὕτω καλεῖται ὁ Δαῦνος ὡς βασιλεύων χώρας ἀύχμηρᾶς, πτωχῆς εἰς ὕδατα. *obstrepro - ui - itum* (γ') = ψοφῶ, θορυβῶ. *humili potens (factus)*: ὁ Ὀράτιος, διότι ἦτο υἱὸς πτωχοῦ ἀπελευθέρου. *Aeolium carmen* = τὸ Αἰολικὸν μέλος, ἡ λυρική ποίησις τῆς Σαπφοῦς καὶ τοῦ Ἀλκαίου. *sume superbiam Melpomene* = λάβε διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, ὑποδέχθητι τὴν ὑπερήφανον τιμὴν Μελπομένη. *quaesitam meritis = quam (superbiam) meritis quaesivisti* = ἦν διὰ τῶν ἐπαξίων ἔργων σου ἀπέκτησες. Ὁ Ὀράτιος, μετριάζων τὴν ὑπερηφάνειάν του, ἀποδίδει τὰ ποιήματά του εἰς τὴν ἐμπνεύσασαν αὐτὸν μουσικὴν Μελπομένην.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Ουέργιλίου Αινειάς	Σελ.	1 - 1
1. Είσαγωγή	»	5 - 5
2. Κείμενον	»	21 - 39
α. Βιβλίον I	»	17 - 22
β. Βιβλίον II	»	23 - 31
γ. Βιβλίον III	»	32 - 35
3. Έρμηνευτικά σημειώσεις	»	37 - 91
α. Βιβλίον I	»	37 - 59
β. Βιβλίον II	»	60 - 80
γ. Βιβλίον III	»	81 - 91
II. M. Tulli Ciceronis Somnium Scipionis	»	93 - 152
1. Προλεγόμενα	»	97 - 108
2. Κείμενον	»	109 - 116
3. Έρμηνευτικά σημειώσεις	»	117 - 152
III. Όρατίου Όρδαι	»	153 - 192
1. Είσαγωγή	»	157 - 161
2. Κείμενον	»	163 - 173
α. Liber primus	»	163 - 169
β. Liber alter	»	169 - 171
γ. Liber tertius	»	171 - 173
3. Έρμηνευτικά σημειώσεις	»	175 - 188
α. Βιβλίον I	»	175 - 183
β. Βιβλίον II	»	183 - 186
γ. Βιβλίον III	»	186 - 188

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

ΕΞΩΦΥΛΛΟΝ : ΛΟΥΪΖΑΣ ΜΟΝΤΕΣΑΝΤΟΥ

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιοσήμον, εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἐντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπον. Ὁ διαθέτων, πωλῶν ἢ χρησιμοποιοῦν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946, Α' 108)

0020556945

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ : ΙΓ' / ΙΑ' / ΙΒ' 1969 (VII) ΑΝΤ. 43.000 — ΣΥΜΒΑΣΙΣ 1856/27-5-69/1923/14-6-69
ΕΚΤΥΠ.: Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ—ΒΙΒΛ.: Β. Χ. ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ-Α. Β. ΠΑΛΟΥΜΠΗ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

